

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ ТАРАСА ГРИГОРОВИЧА ШЕВЧЕНКА

ПФДГОТУВАЛА :
ВЧИТЕЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ
СМАЛІЙ НАТАЛЯ МИКОЛАЇВНА

- Трохи біографії
- Цікаві факти з життя
- Картини Тараса Шевченка
- Пам'ятники поету у світі

БІОГРАФІЯ

- Тарас Григорович Шевченко народився 9 березня (за старим календарем) 1814 року в селі Моринцях Звенигородського повіту Київської губернії (тепер Черкаська область) у родині кріпаків Григорія і Катерини Шевченків. Батько Тараса був хліборобом, до того ж умів читати й писати.

- Коли Тарасу було два роки, родина переїхала до села Кирилівки. У 1822 році батько віддав сина в науку до дядя. 1823 року померла мати Тараса. Батько одружився вдруге з Терещенчихою, яка мала трьох своїх дітей. Після смерті батька мачуха вижила пасинка з батьківської оселі, і Тарас жив у кирилівського дядя-п'яниці Петра Богорського. У 1829 році Тарас став служником-козачком пана Енгельгардта, згодом переїхав з ним до Петербурга. У 1832 році пан віддав Шевченка до живописних справ цехового майстра Ширяєва.

- ▣ **Одного разу, перемальовуючи статуї в Літньому саду, Шевченко зустрів земляка — художника І. Сошенка, який познайомив його з видатними діячами російської й української культур. У 1837 році Тарас Шевченко написав поему «Причинна», а 22 квітня 1838 року спільними зусиллями згаданих митців Шевченко був викуплений з кріпацтва. У 1840 році Тарас Шевченко надрукував поетичну збірку «Кобзар». У 1843 - 1845 роках поет відвідав Україну.**

- ▣ У 1845 році поет повернувся до Петербурга, написав п'ять поем: «Кавказ», «Єретик», «Великий льох», «Наймичка», «І мертвим, і живим...» та всесвітньо відомий «Заповіт». У 1846 році Тарас Шевченко вирушив до України з метою там оселитися. Цього ж року в Києві поет познайомився з викладачем історії Київського університету, в майбутньому — видатним ученим-істориком, письменником та публіцистом М. Костомаровим

- ▣ **5 квітня 1847 року Шевченка було заарештовано і відправлено до Петербурга. Після закінчення слідства поет засланий до Оренбурзького окремого корпусу рядовим солдатом на 10 років без права писати та малювати. У 1848 році поета взяли художником у наукову експедицію під керівництвом О. Бутакова для вивчення й опису Аральського моря. У 1850 році Шевченка переведено до Новопетровського укріплення — на півострові Мангишлак. Умови тут були жахливими.**

- ▣ **На початку 1857 року друзі поета отримали царський дозвіл на його звільнення, але офіційного дозволу Шевченку довелось чекати аж до серпня. У 1859 році Шевченко отримав дозвіл повернутися в Україну. Але за революційну агітацію серед селян його знову заарештували і звеліли виїхати до Петербурга.**

- ▣ **4 вересня 1860 року Рада Академії мистецтв надала Шевченкові звання академіка-гравера. Цього ж року виходить нове видання «Кобзаря». Шевченко багато працює: пише вірші, створює нові гравюри, стежить за поширенням свого «Букваря», планує видання кількох підручників. 10 березня 1861 року Тарас Григорович Шевченко помер. Хоч офіційні кола потурбувалися, щоб повідомлення про смерть поета було надруковане із запізненням, і хоч була сильна негода, на похорон Шевченка зібралося багато людей.**

КАРТИНИ

- ▣ **Як нам відомо, Тарас Шевченко був не лише письменником, а і художником. Можна сказати, що завдяки його таланту малювати ми і дізналися про таку видатну особистість. За своє життя Тарас Григорович написав багато картин. Деякі з них я зараз вам презентую.**

**“Циганка-
ворожка” 1841 р.**

32. ЦИГАНКА-ВОРОЖКА.
Акварель. [Н. п. IX] 1841.

**Автопортрет
1840-1843 р.**

**Портрет
дітей
Репіна–
Волконського
1841 р.**

Марія. Зображення до "Полтаве" Пушкіна 1840 р.

22. МАРІЯ.

Малюнок за поемою О. С. Пушкіна «Полтава». Акварель, бронза. 1840.

**”Катерина”
1842 р.**

153. ПОРТРЕТ Є. В. КЕЙКУАТОВОЇ.
Олія. [Кінець III—4.IV] 1847.

Портрет
Кейкуатової
1842 р.

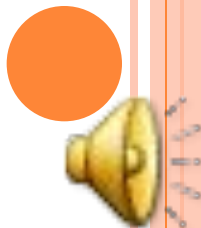

**Портрет Г.І.
Закревської
1843 р.**

ЦІКАВІ ФАКТИ З ЖИТТЯ

1843 року Шевченко покохав Теодосію, доньку кирилівського попа Григорія Кошиця, того самого, в якого хлопцем наймитував. Дівчина відповіла на почуття поета, і вони хотіли одружитися, але не було на те батьківської волі. Старі Кошиці хотіли якимись хитрощами розлучити закоханих. У вересні, коли Шевченко гостював у Кирилівці, жінка Прокопа Демченка повіла дитину. Мати Теодосії умовила Демченків кликати за хрещених Тодосю й Тараса, маючи на думці, що її дочка не знає, що кумі й кумові в ті часи не можна було за звичаєм та законом одружуватися. Одначе дівчина здогадалася, до чого йдеться, взяла дитину Демченків, пішла з нею до іншого попа й охрестила її з іншим кумом. Після того Кошиці вже просто не дали благословення молодим і відмовили Шевченку. Поет змушений був відступитися. Цікаво, що сама Теодосія так і не відцуралася свого кохання. Вона відмовилася виходити заміж, збожеволіла і вмерла 1884 року.

- Першим коханням молодого Шевченка була Оксана, його ровесниця. Родичі та знайомі закоханих були впевнені, що молоді одружаться, щойно досягнуть старшого віку. Але надії були марними — Тарас у валці свого пана Павла Енгельгардта мусив поїхати до Вільна. Розлука була несподівана і довга. Усе своє життя Шевченко згадував ту дівчину, яку колись кохав. Наступною жінкою, яку він кохав, була польська швачка Дзюня Гусіковська. У 1843 році Шевченко їде в Україну і там зустрів Ганну Закревську, якій згодом присвятив вірш «Г. З.».

- ▣ Наступними жінками, що займали місце в серці поета, були Варвара Рєпніна, сільська дівчина Глафіра та Агата Рускова, 16-річна актриса Катерина Піунова, яка, напевно, просто не наважилася пов'язати своє життя з модним, але скандально відомим художником, майже на тридцять років старшим від неї. Останнім коханням поета була 19-річна дівчина Лукерія Полусмак, яка наймитувала в Петербурзі. Простакувату дівчину Тарас зваблював дорогими подарунками, але вона не захотіла залишити столичного життя й переїхати в Україну, щоб жити в селі. Покинула поета й вийшла заміж за перукаря Яковлева. І лише 1904 року, після смерті свого пиячка-чоловіка, Лукерія Яковлева-Полусмак, залишивши дітей в Петербурзі, приїхала до Канева і щодня приходила на могилу Шевченка.

▣ ШЕВЧЕНКО В ОПИСІ ТУРГЕНЄВА

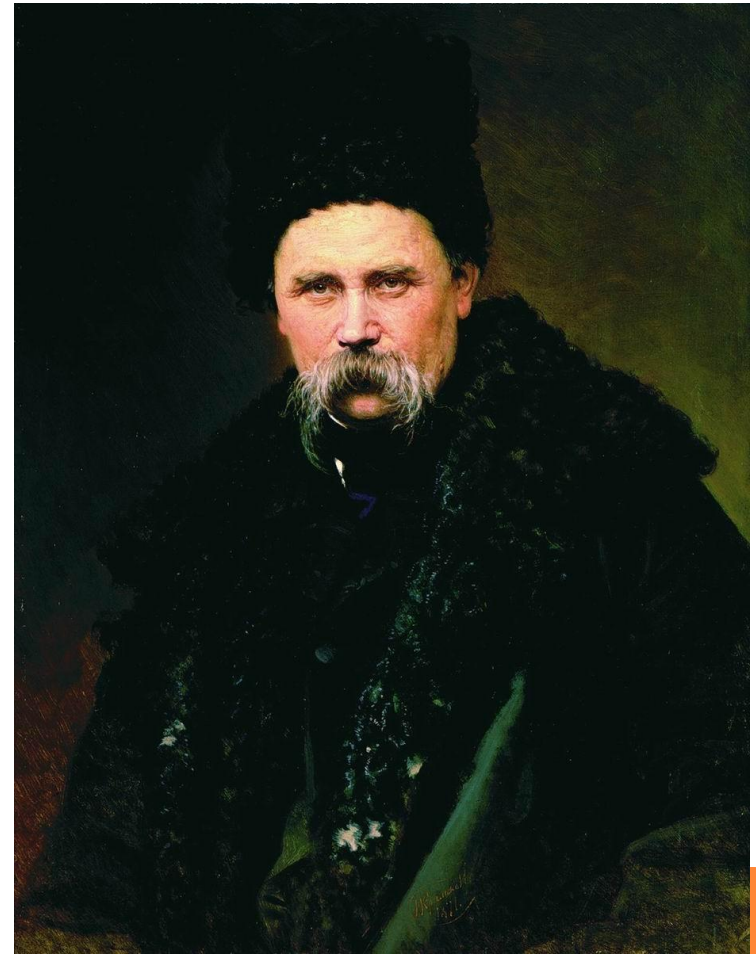
- ▣ Ось як малює Шевченка в останні роки життя російський письменник І. Тургенєв:
широкоплечий, присадкуватий, кремезний, це був козак зі слідами солдатської муштри. Голова в нього була гостроверха, майже зовсім лиса, чоло високе, зморшкувате, очі невеликі, сірі, ніс широкий, губи покриті широкими густими вусами. Погляд був здебільшого суворий, недовірливий, іноді світився ніжною ласкою разом з гарною, доброю усмішкою. Постать — вайлувата. Руки спокійні. Хода поважна. Голос трохи хрипкий. Взимку одягавсь у високу смушкову шапку й кожух.

ПАМ'ЯТНИКИ ПОЕТУ У СВІТІ

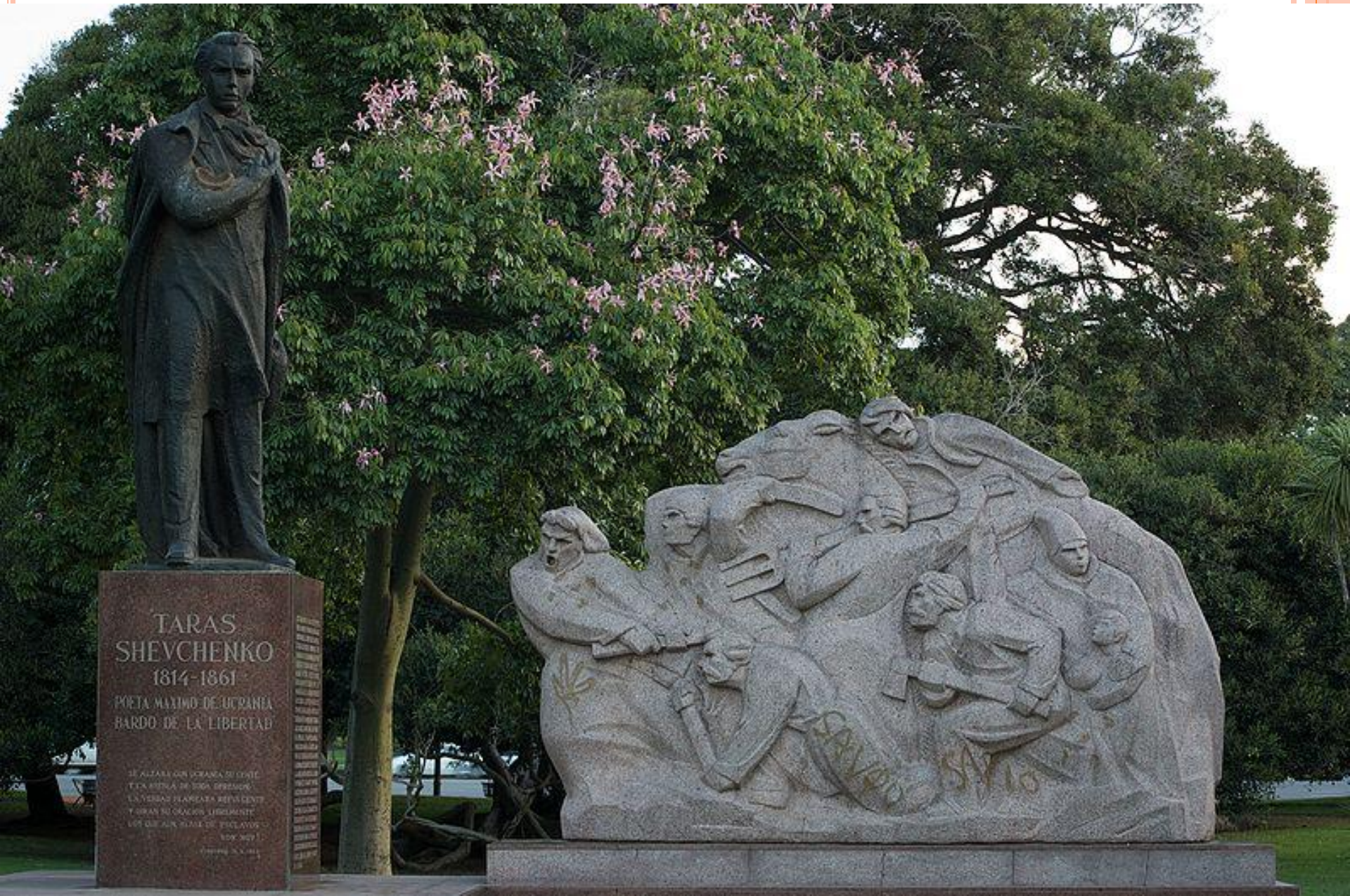
- Українським поетом захоплюються не лише в Україні. Майже у всьому світі стоять монументи письменнику.

- ▣ Пам'ятник Тарасу Шевченку в Баку
- ▣ Час створення 30 червня 2008 року

TARAS
SHEVCHENKO
1814-1861
POETA MÁXIMO DE UCRAÑA
BARRIO DE LA LIBERTAD

SE ALZARON UCRAÑA SU OJITO
Y LA ESTELA DE SUO DORSO
LA VERBA FLAREBA REVA DENT
Y GRAN SU OJALOS LIBERAR
LOS QUE AN RUMOS DE PROCLAMAR
1897-1898
FRANCO S. S. 1911

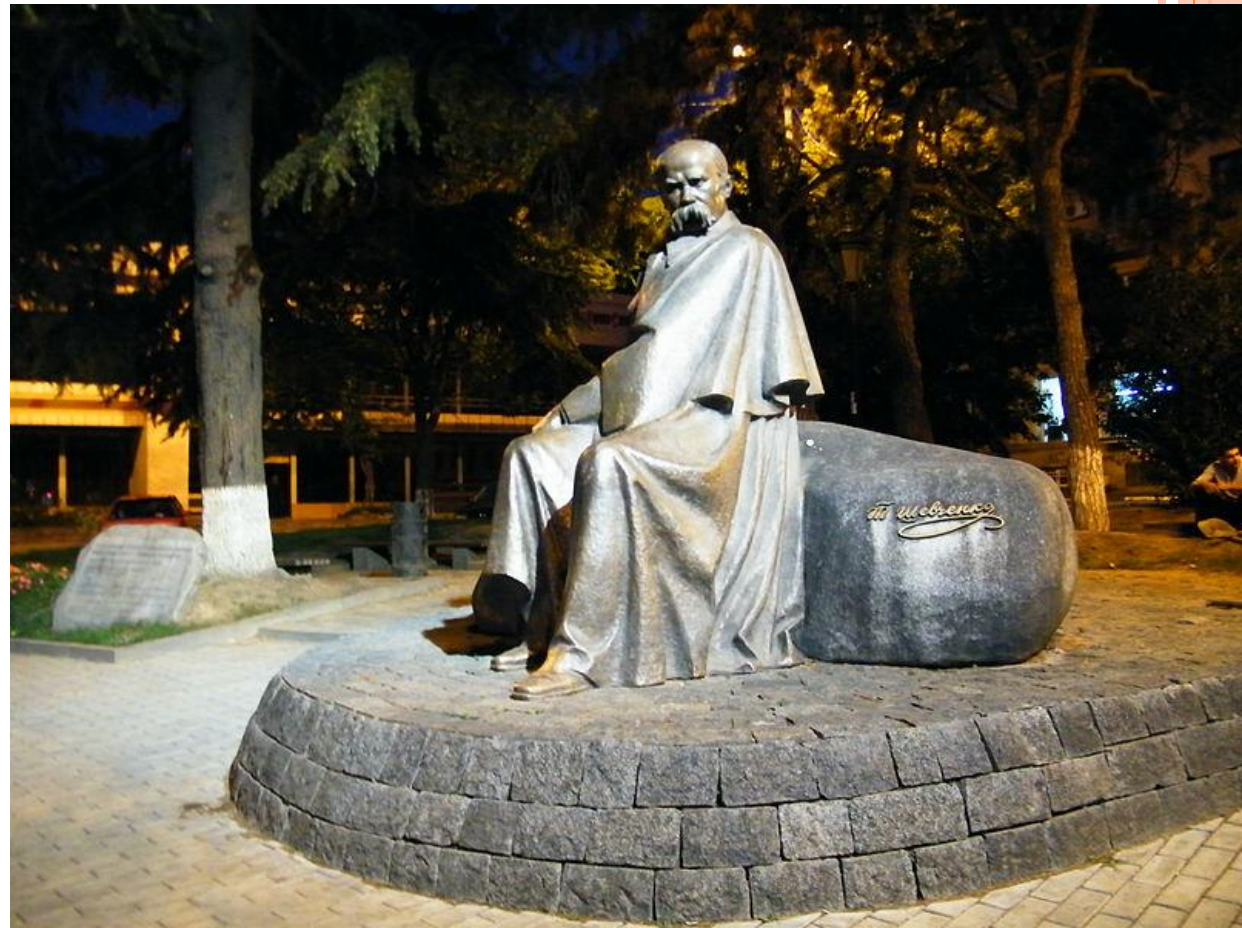
□ Пам'ятник Тарасу Шевченку у Мінську
Час створення 30 травня 2010 року

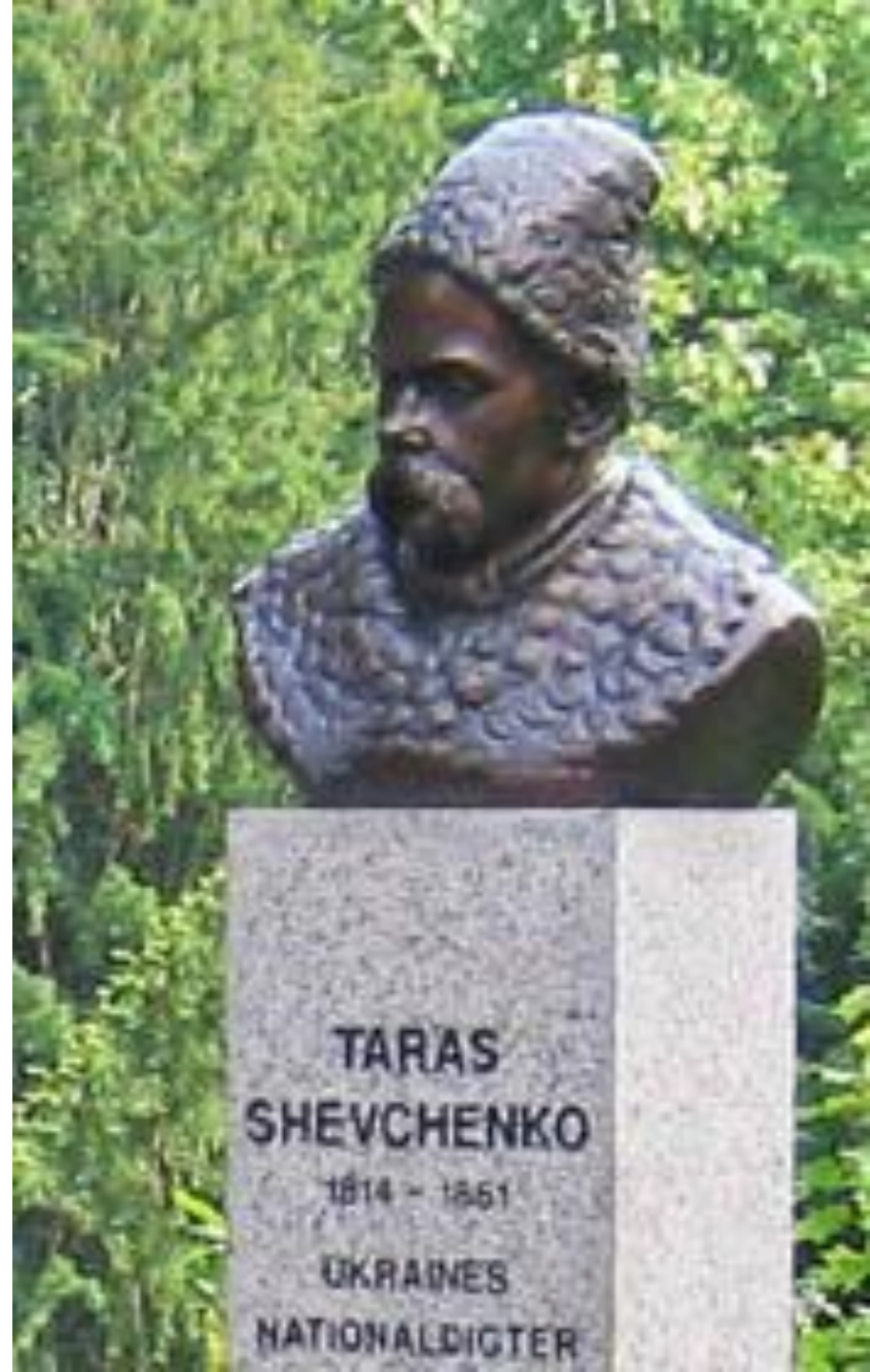
- ▣ Пам'ятник Тарасу Шевченку в Афінах. Відкриття 6 березня 2010 року

- Шевченко вночі,
Тбілісі
- 22 серпня 2011

- Погруддя Шевченка в Копенгагені.
- вересень 2010 року

□ Пам'ятник Тарасу Шевченку в Римі, Італія.

□ 24 березня 2013,
11:43:26

- Пам'ятник Тарасу Шевченко в місті Алмати серпня 2008

□ Пам'ятник Тарасу Шевченку у Парку Ассінібойн, Вінніпег, Канада

14 квітня 2007, 18:57

Угорщина

□ **Будапешт.** 12
ЖОВТНЯ 2010, 07:54

□ Македонія, Скоп'яо

- ▣ **Енкарнасьйон,
Парагвай**
10 липня 2007

Пам'ятник Тарасу Шевченку в Парижі серпень 2009 р.

□ Пам'ятник Тарасу Шевченку, Прага.

▣ Пам'ятник Тарасу Шевченку в Вашингтоні, США

